

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 20ής Ιουλίου 2020

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Βουλγαρίας για το 2020 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σύγκλισης της Βουλγαρίας για το 2020

(2020/C 282/02)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 9 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών ⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 17 Δεκεμβρίου 2019 η Επιτροπή υιοθέτησε την ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2020 για τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Στην εν λόγω στρατηγική ελήφθη δέοντως υπόψη ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων που διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Στις 17 Δεκεμβρίου 2019, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, η Επιτροπή θέσπισε επίσης την έκδοση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Βουλγαρία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση.
- (2) Η έκδοση χώρας του 2020 για τη Βουλγαρία δημοσιεύτηκε στις 26 Φεβρουαρίου 2020. Στην έκδοση αξιολογήθηκαν η πρόοδος της Βουλγαρίας όσον αφορά την εφαρμογή των ειδικών ανά χώρα συστάσεων που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 9 Ιουλίου 2019 ⁽³⁾ («ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2019»), η συνέχεια που δόθηκε στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις οι οποίες είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Βουλγαρίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Επιπλέον, η έκδοση περιλάμβανε εμπεριστατωμένη επισκόπηση δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύτηκαν επίσης στις 26 Φεβρουαρίου 2020. Από την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Βουλγαρία δεν εμφανίζει πλέον μακροοικονομικές ανισορροπίες. Τα προηγούμενα έτη, οι ευπάθειες του χρηματοπιστωτικού τομέα συνδυάζονταν με υψηλά επίπεδα χρέους και μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ΜΕΔ) στον εταιρικό τομέα. Η Βουλγαρία δεν εμφανίζει πλέον ανισορροπίες, διότι τα συνεπή μέτρα πολιτικής και το ευνοϊκό μακροοικονομικό περιβάλλον έχουν μειώσει περαιτέρω τον κίνδυνο και τις ευπάθειες.
- (3) Στις 11 Μαρτίου 2020 ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε επίσημα παγκόσμια πανδημία την έξαρση της νόσου COVID-19. Η πανδημία συνιστά σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας για τους πολίτες, τις κοινωνίες και τις οικονομίες. Ασκει έντονη πίεση στα εθνικά συστήματα υγείας, διαταράσσει τις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες, προκαλεί αστάθεια στις χρηματοπιστωτικές αγορές, σοκ στην καταναλωτική ζήτηση και αρνητικές επιπτώσεις σε διάφορους τομείς. Απειλεί τις θέσεις εργασίας και τα εισοδήματα των πολιτών, καθώς και τις δραστηριότητες των επιχειρήσεων. Η πανδημία προκάλεσε μεγάλο οικονομικό σοκ, το οποίο έχει ήδη επιφέρει σοβαρές επιπτώσεις στην Ένωση. Στις 13 Μαρτίου 2020 η Επιτροπή υιοθέτησε ανακοίνωση με την οποία ζητούσε συντονισμένη οικονομική αντίδραση στην κρίση, με τη συμμετοχή όλων των φορέων σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο.

⁽¹⁾ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25.

⁽³⁾ ΕΕ C 301 της 5.9.2019, σ. 8.

- (4) Αρκετά κράτη μέλη έχουν κηρύξει κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή έχουν λάβει μέτρα έκτακτης ανάγκης. Τυχόν μέτρα έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να είναι αυστηρά αναλογικά, αναγκαία, περιορισμένα χρονικά και σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα. Θα πρέπει να υπόκεινται σε δημοκρατικό έλεγχο και σε έλεγχο από ανεξάρτητη δικαστική αρχή.
- (5) Στις 20 Μαρτίου 2020 η Επιτροπή υιοθέτησε ανακοίνωση για την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Η γενική ρήτρα διαφυγής, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1, στο άρθρο 6 παράγραφος 3, στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και στο άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου και στο άρθρο 3 παράγραφος 5 και στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου⁽⁴⁾, διευκολύνει τον συντονισμό των δημοσιονομικών πολιτικών σε περιόδους σοβαρής οικονομικής κάμψης. Στην ανακοίνωσή της της 20ής Μαρτίου 2020, η Επιτροπή θεώρησε ότι, δεδομένης της αναμενόμενης σοβαρής οικονομικής κάμψης λόγω της πανδημίας COVID-19, οι συνθήκες επέτρεπαν την ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής και ζήτησε από το Συμβούλιο να επικυρώσει το εν λόγω συμπέρασμα. Στις 23 Μαρτίου 2020 οι υπουργοί Οικονομικών των κρατών μελών συντάχθηκαν με την εκτίμηση της Επιτροπής και συμφώνησαν ότι η σοβαρή κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας απαιτεί αποφασιστική, φιλόδοξη και συντονισμένη αντίδραση. Η ενεργοποίηση της γενικής ρήτρας διαφυγής επιτρέπει την προσωρινή απόκλιση από την πορεία προσαρμογής για την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου δημοσιονομικού στόχου, εφόσον δεν τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών μεσοπρόθεσμα. Σε ό,τι αφορά το διορθωτικό σκέλος, το Συμβούλιο μπορεί επίσης να αποφασίσει, μετά από σύσταση της Επιτροπής, να υιοθετήσει αναθεωρημένη δημοσιονομική πορεία. Η γενική ρήτρα διαφυγής δεν αναστέλλει τις διαδικασίες του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποκλίνουν από τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις που θα ίσχυαν κανονικά, ενώ δίνει παράλληλα στην Επιτροπή και στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για το συντονισμό των πολιτικών στο πλαίσιο του συμφώνου.
- (6) Απαιτείται συνεχής δράση για τον περιορισμό και τον έλεγχο της εξάπλωσης της πανδημίας COVID-19, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των εθνικών συστημάτων υγείας, το μετριασμό των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας μέσω μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών και τη διασφάλιση κατάλληλων συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας με σκοπό την επανέναρξη της οικονομικής δραστηριότητας. Η Ένωση θα πρέπει να αξιοποιήσει πλήρως τα διάφορα εργαλεία που έχει στη διάθεσή της για να στηρίξει τις προσπάθειες των κρατών μελών σε αυτούς τους τομείς. Παράλληλα, τα κράτη μέλη και η Ένωση θα πρέπει να συνεργαστούν για να προετοιμάσουν τα αναγκαία μέτρα για την επάνοδο των κοινωνιών και των οικονομιών μας στην ομαλότητα και στη βιώσιμη ανάπτυξη, με την ενσωμάτωση, μεταξύ άλλων, της πράσινης μετάβασης και του ψηφιακού μετασχηματισμού, καθώς και για να αντλήσουν διδάγματα από την κρίση.
- (7) Η κρίση λόγω της νόσου COVID-19 ανέδειξε την ευελιξία που παρέχει η εσωτερική αγορά για την προσαρμογή σε έκτακτες καταστάσεις. Ωστόσο, για να εξασφαλιστεί η ταχεία και ομαλή μετάβαση στη φάση ανάκαμψης και η ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών και εργαζομένων, τα έκτακτα μέτρα που εμποδίζουν την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς θα πρέπει να καταργηθούν μόλις παύσουν να είναι πλέον απαραίτητα. Η τρέχουσα κρίση κατέδειξε την ανάγκη για ετοιμότητα για την αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της υγείας. Βελτιωμένες στρατηγικές προμηθειών, διαφοροποιημένες αλυσίδες εφοδιασμού και στρατηγικά αποθέματα βασικών προμηθειών συγκαταλέγονται στα κύρια στοιχεία για την ανάπτυξη ευρύτερων σχεδίων ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων.
- (8) Ο ενωσιακός νομοθέτης έχει ήδη τροποποιήσει τα σχετικά νομοθετικά πλαίσια μέσω των κανονισμών (ΕΕ) 2020/460⁽⁵⁾ και (ΕΕ) 2020/558⁽⁶⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για να δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να κινητοποιήσουν όλους τους αχρησιμοποίητους πόρους από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις εξαιρετικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Οι τροποποιήσεις αυτές θα παράσχουν πρόσθετη ευελιξία, καθώς και απλουστευμένες και εξορθολογισμένες διαδικασίες. Για να αμβλυνθούν οι πιέσεις στις ταμειακές ροές, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να εωφεληθούν από ποσοστό συγχρηματοδότησης 100 % από τον προϋπολογισμό της Ένωσης για τη λογιστική χρήση 2020-2021. Η Βουλγαρία ενθαρρύνεται να αξιοποιήσει πλήρως αυτές τις δυνατότητες για να βοηθήσει τα άτομα και τους τομείς που πλήττονται περισσότερο.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος (ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 6).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/460 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 και (ΕΕ) αριθ. 508/2014 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την κινητοποίηση επενδύσεων στα συστήματα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των κρατών μελών και σε άλλους τομείς των οικονομιών τους για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (Πρωτοβουλία επενδύσεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού) (ΕΕ L 99 της 31.3.2020, σ. 5).

⁽⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/558 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2020, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 όσον αφορά ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης ευελιξίας στη χρήση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων για την αντιμετώπιση της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 (ΕΕ L 130 της 24.4.2020, σ. 1).

- (9) Οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 ενδέχεται να είναι άνισα κατανομημένες στις βουλγαρικές περιφέρειες λόγω διαφορετικών προτύπων εξειδίκευσης, ιδίως στις περιοχές που εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από επιχειρηματικές δραστηριότητες με διά ζώσης επαφή με τους καταναλωτές. Αυτό το ενδεχόμενο συνεπάγεται σημαντικό κίνδυνο διεύρυνσης των περιφερειακών ανισοτήτων στο εσωτερικό της Βουλγαρίας, δηλαδή επιδείνωση της ήδη παρατηρούμενης τάσης διεύρυνσης των ανισοτήτων μεταξύ της πρωτεύουσας και της υπόλοιπης χώρας, καθώς και μεταξύ των αστικών και των αγροτικών περιοχών. Σε συνδυασμό με τον κίνδυνο να αποδυναμωθεί προσωρινά η διαδικασία σύγκλισης μεταξύ των κρατών μελών, η τρέχουσα κατάσταση απαιτεί στοχευμένες απαντήσεις πολιτικής.
- (10) Στις 30 Απριλίου 2020 η Βουλγαρία υπέβαλε το εθνικό της πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2020 και το οικείο πρόγραμμα σύγκλισης του 2020. Τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους.
- (11) Η Βουλγαρία υπάγεται επί του παρόντος στο προληπτικό σκέλος του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης.
- (12) Με το πρόγραμμα σύγκλισης του 2020, η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό ισοζύγιο θα επιδεινωθεί από πλεόνασμα 2,1 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) το 2019 σε έλλειμμα 3,1 % του ΑΕΠ το 2020. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης ως προς το ΑΕΠ, μετά τη μείωσή του στο 20,4 % του ΑΕΠ το 2019, αναμένεται να αυξηθεί στο 28,5 % το 2020 σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης του 2020. Οι μακροοικονομικές και δημοσιονομικές προοπτικές επηρεάζονται από τη μεγάλη αβεβαιότητα που οφείλεται στην πανδημία COVID-19.
- (13) Ως απάντηση στην πανδημία COVID-19 και στο πλαίσιο συντονισμένης ενωσιακής προσέγγισης, η Βουλγαρία έλαβε εγκαίρως δημοσιονομικά μέτρα για την αύξηση της ικανότητας του συστήματος υγείας της, την αναχαίτιση της πανδημίας και την ανακούφιση των ατόμων και των τομέων που έχουν πληγεί ιδιαίτερα. Σύμφωνα με το πρόγραμμα σύγκλισης του 2020, τα εν λόγω δημοσιονομικά μέτρα ανήλθαν στο 1,3 % του ΑΕΠ. Τα μέτρα περιλαμβάνουν υψηλότερες δαπάνες για τις υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και ασφάλειας, καθώς και για ένα καθεστώς στήριξης της απασχόλησης σε τομείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες. Επιπλέον, η Βουλγαρία ανακοίνωσε μέτρα τα οποία, χωρίς να έχουν άμεση δημοσιονομική επίπτωση, θα συμβάλουν στην παροχή στήριξης της ρευστότητας για τις επιχειρήσεις και τα οποία εκτιμώνται από το πρόγραμμα σύγκλισης του 2020 σε 0,6 % του ΑΕΠ. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν εγγυήσεις από την κρατική Βουλγαρική Τράπεζα Ανάπτυξης και αναβολές καταβολής φόρων όσον αφορά τους φόρους εισοδήματος εταιρειών. Συνολικά, τα μέτρα που έλαβε η Βουλγαρία συνάδουν με τις κατευθυντήριες γραμμές που προσδιορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Μαρτίου 2020. Η πλήρης εφαρμογή των μέτρων έκτακτης ανάγκης και των υποστηρικτικών δημοσιονομικών μέτρων, και στη συνέχεια η επανεστίαση των δημοσιονομικών πολιτικών στην επίτευξη συντελών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, θα συμβάλουν στη διατήρηση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μεσοπρόθεσμα.
- (14) Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020 και εάν οι πολιτικές παραμείνουν αμετάβλητες, προβλέπεται ότι το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης της Βουλγαρίας θα είναι 2,8 % του ΑΕΠ το 2020 και 1,8 % του ΑΕΠ το 2021. Ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να παραμείνει κάτω του 60 % του ΑΕΠ το 2020 και το 2021.
- (15) Στις 20 Μαΐου 2020 η Επιτροπή δημοσίευσε έκθεση που συντάχθηκε σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 3 της Συνθήκης λόγω της αναμενόμενης από τη Βουλγαρία υπέρβασης του ορίου του 3 % του ΑΕΠ για το έλλειμμα το 2020. Μετά την αξιολόγηση όλων των σχετικών παραγόντων, η έκθεση αυτή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι έχει εκπληρωθεί το κριτήριο του χρέους, όπως ορίζεται στη Συνθήκη και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου.
- (16) Στις 13 Μαρτίου 2020 η Βουλγαρία κήρυξε κατάσταση έκτακτης ανάγκης από τις 13 Μαρτίου 2020 έως τις 13 Απριλίου 2020, η οποία στη συνέχεια παρατάθηκε έως τις 13 Μαΐου 2020 και κατόπιν αντικαταστάθηκε από έκτακτη κατάσταση επιδημίας έως την 14η Ιουνίου 2020. Στις 6 Απριλίου 2020, το κοινοβούλιο της Βουλγαρίας ενέκρινε πρόταση τροποποίησης του κρατικού προϋπολογισμού του 2020, η οποία υποβλήθηκε από την κυβέρνηση. Ο νέος προϋπολογισμός προβλέπει έλλειμμα στον κρατικό προϋπολογισμό ύψους 3,5 δισεκατ. βουλγαρικών λεβ (BGN) (2,9 % του ΑΕΠ), λόγω της αύξησης των δαπανών για μέτρα που σχετίζονται με την κρίση και της αναμενόμενης μείωσης των εσόδων κατά 2,4 δισεκατ. BGN. Προβλέπεται πενταπλάσια αύξηση του ανώτατου ορίου του νέου χρέους που μπορεί να εκδώσει η κυβέρνηση, από 2,2 δισεκατ. BGN σε 10 δισεκατ. BGN. Συνολικά, η Βουλγαρία κινητοποίησε χρηματοδοτικό πακέτο ύψους άνω των 870 εκατ. BGN στο πλαίσιο διαφόρων επιχειρησιακών προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από τα ΕΔΕΤ για την περίοδο 2014-2020 με σκοπό τη στήριξη του συστήματος υγείας και την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας.
- (17) Για την αντιμετώπιση της κρίσης της νόσου COVID-19, η Βουλγαρία θέσπισε μέτρο στήριξης της απασχόλησης μέσω του οποίου το κράτος δεσμεύεται να καταβάλει το 60 % των αποδοχών των εργαζομένων και της συνδεδεμένης εισφοράς κοινωνικής ασφάλισης για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες, υπό την προϋπόθεση ότι ο εργοδότης καταβάλλει την εναπομένονσα διαφορά και δεσμεύεται να διατηρήσει τις θέσεις εργασίας των εργαζομένων. Ο εργοδότης υποχρεούται επίσης να διατηρήσει την απασχόληση για επιπλέον περίοδο, τουλάχιστον ίση με εκείνη που καλύπτεται από την επιδότηση. Μεταξύ των επιλέξιμων εταιρειών περιλαμβάνονται όσες ανήκουν σε τομείς που επηρεάζονται άμεσα από τους περιορισμούς που επιβλήθηκαν λόγω της κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Είναι επίσης επιλέξιμες και εταιρείες από άλλους τομείς, οι οποίες είναι σε θέση να αποδείξουν μείωση των εσόδων κατά 20 % για συγκεκριμένη χρονική περίοδο τον Μάρτιο του 2020 σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2019, όπως προβλέφθηκε στο διάταγμα αριθ. 55 της 30ής Μαρτίου 2020.

- (18) Το κεφάλαιο της Βουλγαρικής Τράπεζας Ανάπτυξης αυξήθηκε κατά 700 εκατ. BGN για να στηρίξει τη ρευστότητα στην οικονομία. Χορηγήθηκαν 500 εκατ. BGN για εγγυήσεις χαρτοφυλακίου σε τράπεζες για την παροχή πιο ευέλικτων όρων επιχειρηματικών δανείων σε επιχειρήσεις, καθώς και 200 εκατ. BGN για εγγυήσεις για άτοκα δάνεια ύψους έως και 4 500 BGN σε άτομα που τέθηκαν σε άδεια άνευ αποδοχών από τις εταιρείες τους ή σε αυτοαπασχολούμενους. Η Βουλγαρική Τράπεζα Ανάπτυξης θα εφαρμόσει επίσης καθεστώς εγγυήσεων ύψους 100 εκατ. EUR για δάνεια σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις («ΜΜΕ») που χρηματοδοτούνται από το επιχειρησιακό πρόγραμμα «Καινοτομία και ανταγωνιστικότητα» στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης. Ο διαχειριστής κεφαλαίων των χρηματοδοτικών μέσων στη Βουλγαρία επανεξέτασε το χαρτοφυλάκιο του και προσαρμόζει τα οικεία μέσα στήριξης των επιχειρήσεων στην τρέχουσα οικονομική πραγματικότητα. Η Εθνική Τράπεζα της Βουλγαρίας θέσπισε δέσμη μέτρων ύψους 9,3 δισεκατ. BGN, τα οποία έχουν ως στόχο να διατηρηθεί η ανθεκτικότητα του τραπεζικού συστήματος και να ενισχυθεί η ευελιξία του, ώστε να μειωθούν οι αρνητικές επιπτώσεις των περιορισμών για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.
- (19) Η οικονομία της Βουλγαρίας έχει πληγεί σοβαρά από την κρίση της νόσου COVID-19, η οποία επηρέασε τόσο τον τομέα των υπηρεσιών όσο και τον τομέα της μεταποίησης. Οι αρνητικές επιπτώσεις επιδεινώθηκαν από τη μείωση της ζήτησης και της προσφοράς, καθώς και από τις διαταραχές στις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες. Τα μέτρα που έλαβε η κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης μπορούν να συμβάλουν στον μετριασμό των συνεπειών της κρίσης, αλλά η ταχεία και αποτελεσματική εφαρμογή τους θα είναι καίριας σημασίας για τη διατήρηση της απασχόλησης και τη βελτίωση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜΜΕ, και των ανεξάρτητων εργαζομένων. Κατά τη διαδικασία σχεδιασμού και εφαρμογής των μέτρων αυτών πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανθεκτικότητα του τραπεζικού τομέα. Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται στην ανακοίνωση της Επιτροπής της 13ης Μαρτίου 2020, η Βουλγαρία ήρε τις απαιτούμενες εξαγωγές για τα μέσα ατομικής προστασίας και καθιέρωσε «πράσινες λωρίδες» για ταχείς ελέγχους στα σημεία διέλευσης των συνόρων.
- (20) Η κρίση της νόσου COVID-19 επιβάρυνε περαιτέρω το βουλγαρικό σύστημα υγείας, το οποίο χαρακτηριζόταν ήδη από περιορισμένη προσβασιμότητα λόγω χαμηλής δημόσιας χρηματοδότησης, περιορισμένη ασφαλιστική κάλυψη υγείας, χαμηλό –αν και αυξανόμενο– αριθμό νοσηλευτών και άνιση περιφερειακή κατανομή των εργαζομένων στον τομέα της υγείας. Συνεπώς, υπάρχει περιθώριο να ενισχυθεί η συνολική ανθεκτικότητα, η προσβασιμότητα και η ικανότητα του βουλγαρικού συστήματος υγείας. Η παροχή περισσότερης φροντίδας (γενικής και εξειδικευμένης) σε εξωτερικά ιατρεία, μεταξύ άλλων με τη χρήση τηλεγνωματεύσεων, θα αποσυμφορήσει τα νοσοκομεία, ενώ οι εξετάσεις και οι θεραπευτικές αγωγές θα πρέπει να είναι διαθέσιμες για όλους, ανεξάρτητα από το καθεστώς ασφάλισης υγείας. Η κατάλληλη πρόσβαση σε εργαζομένους στον τομέα της υγείας και στις υπηρεσίες τους θα πρέπει να εξασφαλίζεται σε ολόκληρη την επικράτεια, σύμφωνα με τις ανάγκες του πληθυσμού. Η ενοποίηση της πρωτοβάθμιας και της μακροπρόθεσμης περίθαλψης, καθώς και της περίθαλψης σε επίπεδο κοινότητας, είναι ζωτικής σημασίας για τους ηλικιωμένους και τις πλέον ευπαθείς ομάδες.
- (21) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής για το 2020, η ανεργία αναμένεται να ανέλθει στο 7,0 % το 2020 και να μειωθεί στο 5,8 % το 2021. Από την αρχή της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η ανεργία αυξήθηκε ταχύτατα στους κλάδους του εμπορίου, των υπηρεσιών στέγασης και εστίασης και της μεταποίησης, σε μεγάλες πόλεις και μεταξύ των ατόμων με έως και δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η κυβέρνηση έλαβε μέτρα για την προστασία της απασχόλησης, ιδίως συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας, τα οποία θα πρέπει να εφαρμοστούν ταχέως και να ενισχυθούν περαιτέρω. Σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, το τρέχον πλαίσιο δικαιολογεί την παροχή ευρείας στήριξης σε εργοδότες και εργαζομένους, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων, με σκοπό να προληφθούν περαιτέρω απώλειες θέσεων εργασίας. Θα πρέπει να ενισχυθούν η ικανότητα του Οργανισμού Απασχόλησης και τα μέτρα που αυτός εφαρμόζει, ώστε να αντιμετωπιστούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στην αγορά εργασίας. Οι περαιτέρω προσπάθειες για την ενεργοποίηση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων, καθώς και για την επανειδίκευση, θα είναι καθοριστικής σημασίας για την επιστροφή των ατόμων στην εργασία, ενώ θα προετοιμάσουν παράλληλα το εργατικό δυναμικό για τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες που προκύπτουν από την ψηφιοποίηση. Η κρίση της νόσου COVID-19 μπορεί επίσης να έχει σημαντικές επιπτώσεις στους εργαζομένους σε άτυπη απασχόληση, με περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνική προστασία. Τα στοχευμένα μέτρα πολιτικής θα μπορούσαν να εμποδίσουν τους μη προστατευόμενους εργαζομένους και τις πλέον ευπαθείς ομάδες να βυθιστούν βαθύτερα στη φτώχεια και θα μπορούσαν επίσης να βελτιώσουν τα μέσα βιοπορισμού τους κατά τη διάρκεια της ανάκαμψης.
- (22) Η κρίση της νόσου COVID-19 πλήττει δυσανάλογα τις ευπαθείς ομάδες και επιδεινώνει τις υφιστάμενες κοινωνικές προκλήσεις. Το ποσοστό των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού ήταν ήδη υψηλό πριν από την κρίση, ιδίως μεταξύ των παιδιών, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρία και των Ρομά, ενώ οι κοινωνικές μεταβιβάσεις κατάφεραν να μειώσουν τη φτώχεια σε περιορισμένο μόνο βαθμό. Η εισοδηματική ανισότητα ήταν από τις μεγαλύτερες στην Ένωση και τα συστήματα φορολογίας και παροχών σημείωναν μία από τις χειρότερες επιδόσεις όσον αφορά τη μείωσή της. Η κρίση απαιτεί μέτρα για την κάλυψη των κενών που είχαν ήδη εντοπιστεί κατά τα προηγούμενα έτη, και ιδίως στο σύστημα ελάχιστου εισοδήματος, το οποίο είναι ένα από τα λιγότερο επαρκή στην Ένωση για την έξοδο των αποδεκτών από τη φτώχεια. Εξακολουθούν να είναι επίκαιρα ζητήματα όπως η διασφάλιση κοινωνικής προστασίας για όλους, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων σε άτυπη απασχόληση, των αυτοαπασχολούμενων και των νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα, η εξασφάλιση εισοδηματικής στήριξης, τροφίμων και επαρκών κοινωνικών υπηρεσιών, καθώς και η

παροχή στέγασης και στήριξης έκτακτης ανάγκης για τους αστέγους. Η μεταρρύθμιση των κοινωνικών υπηρεσιών θα συμβάλει στη σταθεροποίηση του συστήματος, ενώ η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών θα καταστήσει δυνατή την περαιτέρω προσέγγιση των ατόμων που δεν είναι σε θέση να φροντίσουν τους εαυτούς τους και των ατόμων με αναπηρία. Πολλά νοικοκυριά Ρομά, που ήταν βυθισμένα στη φτώχεια ήδη πριν από την κρίση, χρειάζονται υπηρεσίες διαμεσολάβησης, καθώς και βασικές υπηρεσίες και στήριξη.

- (23) Η ενισχυμένη παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και κατάρτισης και η βελτίωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού θα στηρίξουν επίσης σε μεγάλο βαθμό την ανάκαμψη και θα προωθήσουν τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα. Υπάρχει ακόμη περιθώριο να βελτιωθούν η ποιότητα, η συνάφεια με την αγορά εργασίας και η συμμετοχικότητα της εκπαίδευσης και κατάρτισης στη Βουλγαρία. Η Βουλγαρία συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών στα οποία το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο έχει τη μεγαλύτερη επιρροή στα μαθησιακά αποτελέσματα. Η ένταξη των Ρομά στην εκπαίδευση εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, καθώς τα ποσοστά πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου είναι ιδιαίτερα υψηλά μεταξύ των Ρομά και στις αγροτικές περιοχές. Το συνολικό επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων του πληθυσμού (ηλικίας 16-74 ετών) είναι χαμηλό, συμπεριλαμβανομένων των νέων (ηλικίας 16-19 ετών). Η βελτίωση των ψηφιακών δεξιοτήτων, για παράδειγμα μέσω τίτλων και προγραμμάτων σπουδών με περισσότερο ψηφιακό προφίλ, θα μπορούσε να συμβάλει στην προσαρμογή στις αλλαγές της αγοράς εργασίας λόγω της ψηφιοποίησης και στην ανάγκη για ψηφιακή εξ αποστάσεως εργασία. Ταυτόχρονα, το 11 % των μαθητών εξακολουθεί να μην διαθέτει υπολογιστές και/ή πρόσβαση στο διαδίκτυο, ενώ 2 000 καθηγητές δεν έχουν υπολογιστές. Ως εκ τούτου, η τρέχουσα κατάσταση της εξ αποστάσεως μάθησης ενδέχεται να επιδεινώσει τις ήδη μεγάλες ανισότητες στην εκπαίδευση και κατάρτιση, παρά ορισμένα πρόσφατα μέτρα στήριξης. Περαιτέρω προσπάθειες για τη βελτίωση των ψηφιακών γνώσεων όλων των μαθητών και της πρόσβασής τους σε επαρκή τεχνική υποδομή θα έχουν θετικό μακροπρόθεσμο αντίκτυπο στην πρόσβασή τους στην εκπαίδευση, ιδίως όσον αφορά τις ευπαθείς ομάδες, συμπεριλαμβανομένων των Ρομά, και θα συμβάλουν έτσι στη μείωση των υψηλών ποσοστών σχολικής διαρροής τους.
- (24) Η κρίση της νόσου COVID-19 ανέδειξε τη στρατηγική σημασία μιας αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης και μιας εύρυθμα λειτουργούσας ψηφιακής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων της ηλεκτρονικής υγείας και των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων. Οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα αυτόν τυγχάνουν στήριξης από την Ένωση, αλλά η εφαρμογή τους προχωρεί με πολύ αργούς ρυθμούς, γεγονός που επηρέασε αρνητικά την αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα κατά τη διάρκεια της απαγόρευσης κυκλοφορίας. Ως εκ τούτου, η Βουλγαρία υστερεί στην παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών, η χρήση των οποίων από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθεί. Θα πρέπει επίσης να αντιμετωπιστούν πλήρως τα ζητήματα που σχετίζονται με την κυβερνοασφάλεια και την ασφάλεια των υποδομών ζωτικής σημασίας. Στο μέλλον, η αποτελεσματική δημόσια διοίκηση θα είναι κείριας σημασίας για να διασφαλιστεί η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων ανάκαμψης. Εξακολουθούν να έχουν ιδιαίτερη σημασία η συνεργασία και ο συντονισμός σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις και τις συμβάσεις παραχώρησης, καθώς και την εποπτεία της αγοράς. Η ισχυρότερη κανονιστική προβλεψιμότητα και σταθερότητα, ο αποτελεσματικός έλεγχος της εφαρμογής των πολιτικών και η μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης θα βελτιώσουν το επιχειρηματικό περιβάλλον και θα προωθήσουν τις επενδύσεις, επηρεάζοντας θετικά την ταχύτητα της ανάκαμψης.
- (25) Για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης, θα είναι σημαντικό να επισπευσθούν ώριμα έργα δημόσιων επενδύσεων και να προωθηθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις, μεταξύ άλλων μέσω σχετικών μεταρρυθμίσεων. Η κρίση της νόσου COVID-19 ανέδειξε περαιτέρω τη σημασία της ψηφιοποίησης και της καινοτομίας, τομείς στους οποίους η Βουλγαρία, και ιδίως οι ΜΜΕ της, σημειώνουν επιδόσεις πολύ κάτω από τον μέσο όρο της Ένωσης. Ένα σημαντικό παράδειγμα τέτοιου ζητήματος είναι το φάσμα που σχεδιάζεται να εκχωρηθεί στις πρωτοπόρες ζώνες 5G, το οποίο υπολείπεται αυτού που απαιτείται για την έγκαιρη και αποτελεσματική παροχή υπηρεσιών 5G. Πρέπει ακόμη να αντιμετωπιστούν τα γνωστά ζητήματα στο πλαίσιο του συστήματος έρευνας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως ο κατακερματισμός, η χαμηλή χρηματοδότηση και η περιορισμένη μεταφορά γνώσης και τεχνολογίας. Ταυτόχρονα, η Βουλγαρία είναι η οικονομία της Ένωσης με την υψηλότερη ένταση πόρων, ενέργειας και εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, με σημαντικές επενδυτικές ανάγκες στους τομείς της ενέργειας και της απανθρακοποίησης, ώστε να διευκολυνθεί η μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα, όπως περιγράφεται στο εθνικό σχέδιο της Βουλγαρίας για την ενέργεια και το κλίμα.
- (26) Βρίσκονται σε πολύ πρώιμο στάδιο οι προσπάθειες μετασχηματισμού για την αντιμετώπιση της υψηλής ενεργειακής έντασης, της εξάρτησης σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα και της μη αποδοτικής χρήσης της ενέργειας και των πόρων στη Βουλγαρία. Το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα τονίζει τη δέσμευση της Βουλγαρίας για την απανθρακοποίηση της οικονομίας της έως το 2050 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, αλλά αναφέρει επίσης την πρόθεσή της να διατηρήσει την εξάρτησή της από τις εγχώριες πηγές λιγνίτη από το 2050 και μετά. Η κάλυψη και η ποιότητα των υποδομών μεταφορών στη Βουλγαρία παραμένουν κάτω από τον ενωσιακό μέσο όρο και το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών εξακολουθεί να είναι ελλιπές. Το δίκτυο πολυτροπικών πλατφορμών, ορισμένα σιδηροδρομικά και οδικά τμήματα, τα ευρωπαϊκά συστήματα διαχείρισης της σιδηροδρομικής κυκλοφορίας και τα συστήματα Ευφώνων Μεταφορών εξακολουθούν να είναι ανεπαρκώς ανεπτυγμένα. Πρέπει να αντιμετωπιστούν σημαντικά περιβαλλοντικά ζητήματα, δεδομένου ότι επηρεάζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και δημιουργήσαν πρόσθετους κινδύνους για την υγεία κατά τη διάρκεια της κρίσης της νόσου COVID-19. Η Βουλγαρία συγκαταλέγεται στα κράτη μέλη με τη

μεγαλύτερη συχνότητα θανάτων που σχετίζονται με τη ρύπανση, ενώ η διαχείριση των αποβλήτων και η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση. Ο προγραμματισμός του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, που αποτελεί αντικείμενο πρότασης της Επιτροπής, για την περίοδο 2021-2027, θα μπορούσε να βοηθήσει τη Βουλγαρία να αντιμετωπίσει ορισμένες από τις προκλήσεις που δημιουργεί η μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερη οικονομία, ιδίως στις περιοχές που καλύπτονται από το παράρτημα Δ της έκθεσης ανά χώρα του 2020. Με τον τρόπο αυτόν, η Βουλγαρία θα μπορέσει να αξιοποιήσει όσο το δυνατόν καλύτερα το εν λόγω Ταμείο.

- (27) Η ύπαρξη ενός εύρυθμου λειτουργικού πλαισίου αφερεγγυότητας θα είναι σημαντική για την ανάκαμψη της πραγματικής οικονομίας μετά την κρίση της νόσου COVID-19, η οποία ενδέχεται να επιφέρει σημαντική αύξηση των πτωχεύσεων. Το πλαίσιο αυτό θα καταστήσει επίσης δυνατή την ταχύτερη εξυγίανση των ΜΕΔ, περιορίζοντας με τον τρόπο αυτόν την περαιτέρω συσώρευσή τους. Ταυτόχρονα, η αναποτελεσματικότητα του πλαισίου αφερεγγυότητας έχει ως αποτέλεσμα αργές και δαπανηρές διαδικασίες αφερεγγυότητας. Τον Ιούνιο του 2019, εγκρίθηκε ο χάρτης πορείας του πλαισίου αφερεγγυότητας και εντοπίστηκαν σχετικά κενά. Η Βουλγαρία έχει αρχίσει την εφαρμογή του και προετοιμάζει τα επόμενα βήματα, συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών αλλαγών και των δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων.
- (28) Η Βουλγαρία θέσπισε το 2019 διάφορους νόμους με σκοπό τη μεταφορά των οδηγιών (ΕΕ) 2015/849 (7) και (ΕΕ) 2018/843 (8) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (τέταρτη και πέμπτη οδηγία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες), η εφαρμογή των οποίων εκκρεμεί. Η προσφάτως ολοκληρωθείσα εθνική εκτίμηση επικινδυνότητας καταδεικνύει αδυναμίες που πρέπει να μετριαστούν επειγόντως με στόχο την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι κίνδυνοι που συνδέονται με την παραχώρηση υπηκοότητας μέσω επενδυτικών προγραμμάτων και με τα εικονικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί δεδόντως. Πρέπει να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν μέτρα με σκοπό οι υπόχρεες οντότητες να εφαρμόσουν αποτελεσματικά το πλαίσιο για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής και της επιβολής του πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες είναι περιορισμένη και η χρήση χρηματοοικονομικών πληροφοριών είναι ανεπαρκής.
- (29) Ενώ οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που καθορίζονται στην παρούσα σύσταση («ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2020») επικεντρώνονται στην αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και στη διευκόλυνση της οικονομικής ανάκαμψης, οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2019 κάλυπταν επίσης μεταρρυθμίσεις που είναι απαραίτητες για την αντιμετώπιση μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων διαρθρωτικών προκλήσεων. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2019 εξακολουθούν να ισχύουν και θα συνεχιστεί η παρακολούθησή τους καθ' όλη τη διάρκεια του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του επόμενου έτους. Αυτό περιλαμβάνει τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2019 σχετικά με τις οικονομικές πολιτικές που σχετίζονται με τις επενδύσεις. Όλες οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2019 θα πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον στρατηγικό προγραμματισμό της χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής μετά το 2020, μεταξύ άλλων για μέτρα μετριασμού και στρατηγικές εξόδου από την παρούσα κρίση.
- (30) Οι βουλγαρικές τράπεζες είναι, σε γενικές γραμμές, κερδοφόρες και επαρκώς κεφαλαιοποιημένες. Παρά κάποιες μειώσεις τα τελευταία έτη, το ποσοστό των ακαθάριστων ΜΕΔ και προκαταβολών (7,2 % το τρίτο τρίμηνο του 2019) παραμένει μεταξύ των υψηλότερων στην Ένωση, ιδίως από μη χρηματοοικονομικές εταιρείες και για εγχώριες τράπεζες, και στο πλαίσιο αυτό εξακολουθούν να είναι σημαντικές οι περαιτέρω προσπάθειες για την προώθηση μιας λειτουργικής δευτερογενούς αγοράς ΜΕΔ. Ο σχηματισμός προβλέψεων για τα ΜΕΔ ακολουθεί καθοδική πορεία από τα τέλη του 2018, ενώ συνοδεύεται ενίοτε από σχηματισμό ανεπαρκών προβλέψεων για τα υφιστάμενα ΜΕΔ που βρίσκονται σε μεγάλη καθυστέρηση. Η συνολική αξιολόγηση που διηγήρησε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποκάλυψε την ανάγκη αύξησης κεφαλαίου σε δύο τράπεζες. Η ανακεφαλαίωση ολοκληρώνεται επί του παρόντος. Η αυξημένη παροχή ρευστότητας από τις τράπεζες για τον μετριασμό των επιπτώσεων της κρίσης της νόσου COVID-19 και για την ανάζωγόνηση της οικονομικής ανάπτυξης θα πρέπει να συνδυάζεται με την εφαρμογή, από την πλευρά των τραπεζών, αξιολόγησης του πιστωτικού κινδύνου και συνετών πιστοδοτικών κριτηρίων, υγιών πρακτικών αποτίμησης και επακριβούς αναφοράς τυχόν επιδείνωσης της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού.
- (31) Η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο της Βουλγαρίας στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου (ΜΣΕ). Συνεπώς, οι τομείς αυτοί δεν έχουν μέχρι στιγμής καλυφθεί από τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις για τη Βουλγαρία, αλλά έχουν σημασία για την ανάπτυξη θετικού κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος στη χώρα. Στην τελευταία έκθεση του ΜΣΕ του Οκτωβρίου του 2019 επισημαίνεται ότι η πρόοδος που σημείωσε η Βουλγαρία επαρκεί για την τήρηση των δεσμεύσεων που ανέλαβε η Βουλγαρία κατά την προσχώρησή της στην Ένωση. Η Βουλγαρία προέβλεψε σε εκτεταμένη μεταρρύθμιση του νομικού της πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς· ωστόσο, απαιτείται σταθερό ιστορικό επιδόσεων όσον αφορά τις τελεσίδικες καταδικαστικές

(7) Οδηγία (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 73).

(8) Οδηγία (ΕΕ) 2018/843 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, και για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/138/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ (ΕΕ L 156 της 19.6.2018, σ. 43).

αποφάσεις σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου για την οικοδόμηση της εμπιστοσύνης του κοινού. Επιπλέον, εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες προκλήσεις, ιδίως η διασφάλιση αποτελεσματικών ποινικών ερευνών, η επανεξιοροποίηση του φόρτου εργασίας μεταξύ των δικαστηρίων και ο εξορθολογισμός των τοπικών εισαγγελικών αρχών. Μετά το τέλος του ΜΣΕ, η παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων θα διασφαλίζεται σε εθνικό επίπεδο από ένα εκ των υστέρων συμβούλιο και σε επίπεδο Ένωσης στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου μηχανισμού για το κράτος δικαίου, καθώς και, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

- (32) Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο παρέχει το πλαίσιο για συνεχή συντονισμό της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής για την απασχόληση στην Ένωση, ο οποίος μπορεί να συμβάλει σε μια βιώσιμη οικονομία. Στα εθνικά τους προγράμματα μεταρρυθμίσεων για το 2020, τα κράτη μέλη έχουν συνεκτιμήσει την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την εφαρμογή των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) των Ηνωμένων Εθνών. Με τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των ειδικών ανά χώρα συστάσεων του 2020, η Βουλγαρία θα συμβάλει στην πρόοδο ως προς την επίτευξη των ΣΒΑ και στην κοινή προσπάθεια να διασφαλιστεί η ανταγωνιστική βιωσιμότητα στην Ένωση.
- (33) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2020, η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Βουλγαρίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση του 2020 για τη χώρα. Επίσης αξιολόγησε το πρόγραμμα σύγκλισης του 2020, το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2020 και τη συνέχεια που δόθηκε στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις οι οποίες είχαν απευθυνθεί προς τη Βουλγαρία κατά τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη όχι μόνο τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στη Βουλγαρία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης, δεδομένης της ανάγκης ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (34) Υπό το πρίσμα της εν λόγω αξιολόγησης, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σύγκλισης του 2020 και η γνώμη του (*) αποτυπώνεται ιδίως στη σύσταση 1 κατωτέρω,

ΣΥΝΙΣΤΑ στη Βουλγαρία να μεριμνήσει το 2020 και το 2021 προκειμένου:

1. Να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα, σύμφωνα με τη γενική ρήτρα διαφυγής του συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, την ενίσχυση της οικονομίας και τη στήριξη της επακόλουθης ανάκαμψης· όταν το επιτρέψουν οι οικονομικές συνθήκες, να επιδιώξει την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών που αποσκοπούν στην επίτευξη συνετών μεσοπρόθεσμων δημοσιονομικών θέσεων και στη διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους, με παράλληλη ενίσχυση των επενδύσεων· να κινητοποιήσει επαρκείς οικονομικούς πόρους για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας, της προσβασιμότητας και της ικανότητας του συστήματος υγείας και να διασφαλίσει ισορροπημένη περιφερειακή κατανομή των εργαζομένων στον τομέα της υγείας, σύμφωνα με τις ανάγκες του πληθυσμού.
2. Να εξασφαλίσει επαρκή κοινωνική προστασία και βασικές υπηρεσίες για όλους και να ενισχύσει τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας· να βελτιώσει την πρόσβαση στην εργασία εξ αποστάσεως και να προωθήσει τις ψηφιακές δεξιότητες και την ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση· να αντιμετωπίσει τις ελλείψεις όσον αφορά την επάρκεια του συστήματος ελάχιστου εισοδήματος.
3. Να εξορθολογίσει και να επιταχύνει τις διαδικασίες για την παροχή αποτελεσματικής στήριξης στις ΜΜΕ και τους αυτοαπασχολούμενους, διασφαλίζοντας επίσης τη συνεχή πρόσβασή τους σε χρηματοδότηση και ευέλικτες ρυθμίσεις πληρωμής· να επισπεύσει ώριμα έργα δημόσιων επενδύσεων και να προωθήσει τις ιδιωτικές επενδύσεις για τη στήριξη της οικονομικής ανάκαμψης· να επικεντρώσει τις επενδύσεις στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, ιδίως στην καθαρή και αποδοτική παραγωγή και χρήση ενέργειας και πόρων, σε περιβαλλοντικές υποδομές και σε βιώσιμες μεταφορές, συμβάλλοντας στην προοδευτική απανθρακοποίηση της οικονομίας, μεταξύ άλλων και στις περιφέρειες εξόρυξης άνθρακα.
4. Να ελαχιστοποιήσει τη διοικητική επιβάρυνση των επιχειρήσεων βελτιώνοντας την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και ενισχύοντας την ψηφιακή διακυβέρνηση· να εξασφαλίσει την αποτελεσματική λειτουργία του πλαισίου αφερεγγυότητας· να εντείνει τις προσπάθειες για να διασφαλίσει την επαρκή εκτίμηση επικινδυνότητας, τον μετριασμό των κινδύνων, την αποτελεσματική εποπτεία και επιβολή του πλαισίου για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Βρυξέλλες, 20 Ιουλίου 2020.

Για το Συμβούλιο
Η Πρόεδρος
J. KLOECKNER

(*) Δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97.